

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, SZERDA, 1924 szeptember 17.

255. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lelbach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A legnagyobb győzelem

Annak, aki az uralom mérlegét össze akarja állítani, nemcsak a kormányzás tényeire és mulasztásaira kell gondolnia, hanem számot kell vetnie a kormányzásnak azzal a hatásával is, melyet az államszentartó erők megszilárdítására s az államellenes tendenciák megfékezésére gyakorol. Aki csak az intézkedéseket vizsgálja, csak a nyilatkozatokat mérlegeli, csak a mulasztásokat méri fel, helyes megállapításokhoz juthat, de nem érhet el a teljes igazságig. Az SHS. királyság mai kormányzata híven nyilatkozik meg például a Magyar Párt fölösztetésének fölfüggesztésében, a nemzetiségi iskolapolitikában vallott felfogással s e felfogással egybevágó intézkedésekben, a parlamentarizmus elvének sok jelenségben megnyilatkozó tiszteletében, de az országos és külföldi közvélemény előtt aligha lehet súlyosabb szavú bizonyítéka annak, hogy a kormányváltozás valóban irányváltozást jelent, mint abban a készségben, amivel — a vasárnapi zagrebi gyűlés tanúsága szerint — a korábbi kormányzatot s a korábbi kormányzat miatt az SHS. királyságot szabotáló Radics a kormányzatnak támogatására vállalkozik.

Aki a Radics-párttól eddig vallott közkeletű felfogásra a vasárnapi zagrebi gyűlésen elhangzottakból keres igazolást, az az első pillantásra látni fogja azt a rendkívüli kontrasztot, mely a közfelfogás hiedelmét a Radics vasárnapi beszédétől elválasztja. Eddig alig olvashattunk mást, mint hogy a Radics-párt államellenes, felforgató, a Radics-párt az állam leggyűlölködőbb ellenségeivel köt szövetséget, a Radics-párt megtagadja az SHS. királyság államalakulását s a horvát kisparsztságot belekergeti a kommunista internacionále kartáiba. A Radics-párt ellen az államvédelmi törvényt kell alkalmazni — kívánták egyre hangosabban s az ősz miniszterelnök is annak szükségeségét hirdette, hogy a vér tegyen igazságot.

A magyarság mindig távol állott attól, hogy akár közvetlenül, akár véleménynyilvánítással beleavatkozzék a szerb-horvát testvérharcba. A politikai opportunitás is tanácsolta ezt a félreállást, mert a győzőkkel nem a győzelem jogán kívánta alkotmányos és törvényekben gyökerező kívánságai teljesítését s mert a magyar népet nem volt szabad kitenni annak, hogy a legyőzöttek sorsában legyen kénytelen osztozkodni. Bármennyire is objektív szemlélője volt is a magyarság ennek a küzdelemnek, mégis kell hogy örömet érezzen ama feltáru-
lo-

hetőség számára, hogy a szerb nép a horvát néppel meg tud egyezni s ebben az egyezésben a horvát nép nem mint államot tagadó, lázadásra szító tömeg, hanem olyan nép módjára vesz részt, mely politikai törekvéseit alkotmányos eszközökkel kívánja érvényesíteni s nem vonja meg támogató részvételét attól a kormányzattól, mely ha a merev centralizmustól el is tér, az unitarizmusból egyetlen kijelentéssel, egyetlen programponjtával, egyetlen ténykedésével egy jottát sem engedett.

Aki a kormányzat mérlegét össze akarja állítani, kétségtelenül legnagyobb vagyontételként azt a győzelmet kell értékelnie, melyet az új kormányzat a Radics párt felett aratott. Az új kormányzatot joggal érheti hívei részéről az a szemrehányás, hogy szokatlan lassúsággal, talán a kelleténél több habozással lát hozzá programjának megvalósításához. A Radics pártnak még egyetlen részletkövetelése sem ment teljese-
désbe s mégis annak bizonyosságát látja az ország feszülten figyelő közvéleménye, hogy az új kormányzat a jugoszláv állameszme javára megnyerte a Radics párt

tömegeit. Ez a győzelem a legdicőbb fegyvertény diadalával ér fel s ha ezt a győzelmet a kormányzat olyan módon tudja kihasználni, hogy az a szerb és horvát nép őszinte békéjéhez vezessen el, akkor a kormányzat e sikerének nagyságát csak történelmi perspektívából lehet felmérni.

Radics az uralomra jutó európai demokrácia és pacifizmus programjához köti politikai programját, a szabadság és igazság macdonaldi s herrioti postulatumaival jelöli ki politikai útjait, sürgeti a horvát parasztságnak a szerb parasztsággal való érdekközösségét és testvériségét s csak békés eszközökkel, törvényhozási uton akarja elérni céljait. Ezt a politikai programot elég az államvédelmi törvénnyel s a vérbefojtás követelésével összemérni, hogy mindenki számára szemléltető legyen az a változás, melyen a Radics párt követeléseinek megítélése a csendőri és katonai fegyverek kiméretlen használatának követelésétől a kormányzatban való részesedésig olyan módon jutott el, hogy sem az állameszme, sem az állam egysége ne szenvedjen sérelmet.

A miniszterelnök tárgyalásokat folytat a Radics-párt kormánybalépéséről

Szerdán döntenek a kormánypártok vezetői

Beogradból jelentik: A politikai köröket és a kormányt most elsősorban a Radics-pártnak a kabinetbe való belépése foglalkoztatja. Kedden reggel megérkeztek Beogradba Predavec és dr. Macsek, a Radics-párt alelnökei és Krnjevics főtitkár, akik azonnal felkeresték Davidovics Ljuba miniszterelnököt és hivatalosan közölték vele a horvát köztársasági parasztpárt vezetőségének hétfői határozatát az igényelt tárcákról és a kinevezendő miniszterek személyéről. A Radics-párthoz közelálló lapok szerint a párt a földművelésügyi, agrárreform, szociálpolitikai és postaiügyi tárcákra tart igényt. Döntés ebben a tekintetben kedden még nem történt, mert a kormány nem határozott arról, hogy elfogadja-e a Radics-párt feltételeit. A döntés körül politikai körökben a legkülömbözőbb kombinációk vannak elterjedve. Az ellenzék, miután a zagrebi gyűléshez fűzött remény-
ségei meghiúsultak, most abban bizakodik, hogy a miniszteri tárcákért való harc fog éket verni a kormányzó-blokk egységébe. Ezzel szemben a kormánypártok a legnagyobb optimizmussal néznek a megoldás elé és hangsúlyozzák, hogy a kormány és a Radics-párt között a legteljesebb a harmonia.

A Radics-párt vezetőinek látogatása után a miniszterelnökségen konferenciára gyűltek össze a kormány demokráta-párti tagjai és csaknem másfél óra hosszat tanácskoztak az általános politikai helyzetről, elsősorban azonban a Radics-párt kormánybalépéséről. A miniszterek elhatározták, hogy szerdán délelőtt a demokráta-párt klubülése elé viszik az ügyet és Radicséknak a kormányba való belépésére vonatkozóan a párt hozzájárulását fogják kérni. Szerda délre a miniszterelnökségre összehívták a kormányalkotó blokk pártjainak vezetőségét, amelyek tanácskozásán fog a végleges döntés megtörténni.

A tárgyalások iránt nagy érdeklődést tanusít az udvar is. Kedden az esti órákban Jankovics Dragutin udvari miniszter felkereste Davidovics miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tanácskozott. A király nincs Beogradban, hétfőn este Beljére utazott vadászatra és az udvari miniszter állandóan telefonon informálja az uralkodót a politikai helyzetről.

A parlament összehívása

A parlament összehívásának időpontjára nézve még nem tör-

tént döntés, az egyes minisztériumokban azonban lázasan folyik a munka azoknak a törvényjavaslatoknak az előkészítésén, amelyek a parlament első ülésén tárgyalásra fognak kerülni. Mint jelentettük, a korrupció leküzdéséről szóló törvényjavaslat már elkészült az igazságügyminisztériumban, azonban a tervezettel a minisztertanács még nem foglalkozott. Ugyanez a helyzet a rokkanttörvény tekintetében is, amelyet a szociálpolitikai minisztérium már szintén befejezett, de a kormány még nem vehette azt tárgyalás alá.

A minisztériumban lázasan folyik a költségvetés összeállítása amelynek javaslatát az alkotmány szerint a mai nemzetgyűlés legközelebbi ülésén elő kell terjeszteni, hogy annak tárgyalását a pénzügyi bizottság és a parlament idejében befejezhesse.

A Magyar Párt üdvözlő táviratának hatása

A Magyar Párt elnöki tanácsa által vasárnap Beogradba küldött üdvözlő táviratok, amelyeket a kormány tagjai és a politikusok megkaptak, igen jó hatást keltettek illetékes körökben. A felhivatalos „Demokratija” keddi számában feltűnő helyen számol be a Magyar Párt engedélyezéséről és ez alkalommal közli a Davidovics Ljuba miniszterelnökhöz intézett üdvözlő távirat teljes szövegét.

Látogatások a miniszterelnöknél

Néhány nap óta Beogradban tartózkodik Lampson, az angol külügyminisztérium közkeleti osztályának igazgatója. Az angol diplomata kedden délelőtt meglátogatta Davidovics Ljuba miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tárgyalt. Lampson a király meghívta Beljére az udvari vadászatra.

Kedden felkereste még a miniszterelnököt Doodge amerikai követ, Jovanovics Joca földműves párti képviselő, dr. Hribar Ivan, a parlament volt elnöke, Angyelkovic horvát demokráta politikus és dr. Krstelj volt miniszter, a dalmáciai demokráta vezetője.

Szerdán kezdődnek a vajdasági szolgabírói kinevezések

A vajdasági kinevezések ügyében még mindig nincs végleges döntés. A kormányt támogató pártok vezetői kedden értekezletet tartottak, amelyen tárgyaltak a kinevezésekről. Hír szerint a szolgabírói és jegyzői kinevezések szerdán megkezdődnek a helyi kormányzó-pártok által előterjesztett jelölések alapján.

Akik vagyont szereztek a rendőrségi kertészetből

A kertgazdaság vezetője lopás miatt feljelentette a bolgár alkalmazottakat

A szubotícal rendőrségnek tudvalevőleg már évek óta van konyhakertésze és gazdasága, amelyet még néhai Karakasevics Gábor rendőrfőkapitány létesített. A rendőri kertgazdaság a volt főkapitány vezetése alatt a városi tisztviselőket bőségesen ellátta konyhai veteményekkel és még jelentős mennyiség jutott a terméskből eladásra is. Annál feltűnőbb volt, hogy az utóbbi időben a rendőrségi kertgazdaság mind kisebb és kisebb jövedelmet hajtott. A konyhakertészet új vezetője, Kakasi Jenő most feljelentést tett a rendőrfőkapitánynál a kertgazdaságot vezető városi alkalmazottak ellen.

Kakasi Jenő, aki mint végzett gazdasz néhány hónappal ezelőtt vette át a rendőri kertgazdaság vezetését, feljelentésében előadja, hogy amikor átvette a gazdaságot, annak kasszájában mindössze huszonnyolc dínár készpénzt talált, az üzleti könyveket pedig már hosszabb ideje nem vezették. Csakhamar sikerült megállapítania, hogy rendszeresen lopkodják a terményeket.

A rendőrségi kertgazdaság vezetésével még néhai Karakasevics Gábor főkapitány Digor Dusko bolgár kertészt és tíz társát bízta meg. Ezeknek vezetésével a rendőrségi foglyok és napszámosok végezték a kertgazdaság megművelését. A feljelentés szerint Digor Dusko és társai valamennyien utlevél nélkül kerültek Jugoszláviába, itt nem volt és ma sincs tartózkodási engedélyük, hanem itt tartózkodásuknak az az egyetlen jogcime, hogy a rendőrségi kertészetet vezetik. A feljelentés szerint mind a tíz bolgár kertész ágról szakadt szegény ember volt, amikor idekerült, ma pedig a legtöbbjüknek jelentékeny vagyona van.

A feljelentés ezután konkrét esetekre mutat rá. Elmondja, hogy Ka-

kasi Jenő egy alkalommal rajta érte a bolgár kertészeket, amikor kocsi-számra akarták elszállítani a gabonát. Amikor felelősségre vonta őket, azt állították, hogy a szomszédos gazdáknak mennek a szállítmányok, akik felesbe dolgoztak a gazdaságban. A feljelentő ezzel szemben megállapítja, hogy csak néhány gazda dolgozik felesbe, ezen kívül azonban igen tekintélyes mennyiségű gabonát akartak a kertészek vezetői saját hasznukra eladni. Említi a feljelentés azt is, hogy a kertészet vezetői az utóbbi időben mind kevesebb főzelék- és

zöldségtélét termeltek, úgy hogy a termelt vetemények a városi tisztviselők szükségletét se elégítették ki, helyett azonban óriási mennyiségű cukor- és marha-répát termeltek, amit azután saját javukra eladtak.

A feljelentés értelmében, amit Kakasi korábban szóban, most pedig írásban terjesztett Vukics Ferenc rendőrfőkapitány elé, a legszigorubb vizsgálat indul a gyanúsítottak ellen, akik ellen vagy büntető eljárást tesznek folyamatba, vagy pedig átadják őket a bolgár határon, minthogy nincs törvényes jogcímük az itt tartózkodásra.

Harc a becskerekai főkapitány körül

Lakásigénylésből fegyelmi ügy — Nyilatkozik a felfüggesztett főkapitány

A Bácsmegyei Napló szerkesztősége ma a következő levelet kapta dr. Gyermekov Dusan becskerekai rendőrfőkapitánytól:

Veliki Becskerek, 1924. szept. 16.

A sajtótörvény 20-ik szakasza alapján kérem, hogy »Felfüggesztették a becskerekai rendőrfőkapitányt« cím alatt a »Bácsmegyei Napló« szeptember 16-iki számában megjelent cikkük helyreigazításául a következőket közölni sziveskedjenek:

A cikkben felfüggesztésem okairól közöltek téves információkon alapulnak. Az ügy megértéséhez közölnöm kell, hogy: 1. négy év óta lakom, házas ember létemre, egy butorozott szobában, 2. a város rendőrfőkapitánya és így tisztviselője vagyok, 3. magam fedeztem fel az igényelt lakást, 4. megkaptam a háztulajdonos beleegyezését is a novemberben kiürülő lakás elfoglalására, szerződés formájában. Ez a négy ok feltétlenül biztosítja a szóban forgó lakásra való jogomat, amelynek elfoglalását azonban dr. Vászics vármegyei főügyész meg akarta hiúsítani, hogy veje számára már annak házassága előtt három hónappal lakást biztosítson. Vászics dr. a háztulajdonos,

dr. Dungyerszki igazgató előtt a következő sértő kijelentést tette: »Der Vertrag ist für die Katze. Der Oberstadthauptmann ist garnichts, diese Wohnung muss mir gehören«, — amivel a vármegyei főügyész dr. Dungyerszki urat megsértette és sértette az én tisztviselői tekintélyemet is. Amikor ezért dr. Vászicsot felelősségre vontam, ő a kijelentést letagadta, de a május 7-iki lakásbizottsági ülésen, dr. Dungyerszki igazgatóval való szembeállítás alkalmával kiderült, hogy hazudott előttem és apósom előtt, a mikor a fenti kifejezéseket letagadta. Ez a hazug modor annyira felingerelt, hogy odakiáltottam Vászicsnak, hogy törvény és jog szerint engem illet a lakás és annak idején akár revolverrel a kezemben is meg fogom védeni megszerzett és törvényesen biztosított jogaimat.

Vászics dr. keresztülvitte az alispánnál, hogy e kijelentésem miatt felfüggeszessenek. Az alispán azonban látta, hogy ez a kifejezés, — amint a felfüggesztő végzés mondja, — »a veszélyes fenyegetés minden kritériumát magában foglalja« és azért tartja szükségesnek felfüggesztésemet, hogy »meg ne akadályozzam a vizsgálat további folya-

matát.«

Az alispán tehát a büntetőbíró és államügyész szerepét akarja játszani velem szemben és kijelentésben »a veszélyes fenyegetés minden kritériumát« látja. A Btk. 77-ik §-a szintén definiálja a veszélyes fenyegetést, amelynek kritériumát mérlegelni kell, nem pedig egyszerűen idézni és abból azt a következtetést levonni, hogy valóban »veszélyes fenyegetés« történt. Az is el fog dőlni, hogy illetékes-e az alispán, mint közigazgatási hatóság arra, hogy büntető ügyben eljárjon.

Az inkriminált kifejezés május 7-ikén történt és csak négy hónapra rá következett be a felfüggesztés. Négy hosszú hónapig gondolkodtak azon, hogy elrendeljük-e a felfüggesztést. Miért nem jelentett fel engem dr. Vászics május 7-ikén az ügyészségnél, hogy veszélyesen megfenyegettem?

A felfüggesztő határozat szerint a felfüggesztés azért volt szükséges, hogy a vizsgálat menetét meg ne hiúsítsam. Mennyiben hiúsíthatom meg a vizsgálatot — mert ha a veszélyes fenyegetés beváltásától tartanak, nem hiszik talán, hogy ezt a felfüggesztéssel el lehet kerülni? Hiszen a »fenyegető« kifejezést mint magánember mondtam méltó felháborodásomban. Azt hiszem az a háttér a feljelentésnek, hogy a lakástól, a mely még ezideig nincs senkinek odaitélve, könnyebben elűthessen engem, ha felfüggesztenek, mert ezzel elvesztettem azokat a feltételeket, amelyek a lakástörvény értelmében a lakás igénylésére feljogosítanak?

Téves a »Bácsmegyei Napló«-nak az a közlése, hogy hivatali visszaélés címén függesztettek fel. Ugyan-csak téves az a közlés is, hogy nem bocsátottam rendőri karhatalmat a lakásbizottságnak a határozatok végrehajtásához rendelkezésére. Ha ebben a tekintetben törvényellenesen jártam el, már régen gondoskodtak volna dr. Vászics és barátai, hogy hivatalos hatalommal való visszaélés címén ne az alispánnak, hanem az ügyészségnek adjanak át-

Csöngettek

Irtá: Kosáryné Réz Lola

— Bocsánatot kérek. — mondta az asszony remegő hangon. — Nem akartam zavarni, csak . . . csak . . .

Öszhaju, csontosarcu idegen nő volt, látszott rajta, hogy nem éppen egészen közönséges, de a ruhája nem vallott semmi előkelőségre. A fiatalasszony, aki az urát várta, maga sietett ajtót nyitni, kelletlen meghökkenéssel nézett reá s mert nem értette a zavart dadogást, még egyszer megkérdezte, kicsit türelmetlenül:

— Mi tétszik?

— Bocsánatot kérek. — kezdte az idegen öregasszony ujra. — Tetszik tudni, én . . . én szívbajos vagyok.

A fiatalasszony megrémült. Összeborzadt és irtózáttal nézett a másikra. Sietve be akarta tenni az ajtót, de az megfogta a kilincset.

— Ne tessék félni. — szólt furcsa mosolygással. — Nem ragadós, csak nekem kellemetlen, senki másnak. Azaz, hogy nekem sem, jobb lesz már, ha meghalok. Hanem még egyszer látni szeretném . . . látni szeretném . . .

— Kit? — hebegte az asszony és sáppadt lett a kerek kis gyerekarca. Mindenféle lehetetlen lehetőség felvillant előtte. — Kit akar még egyszer látni? Sándort? Vagy . . .

— Nem, — mondta az idegen asszony és szeliden és szomorúan in-

gatta a fejét. — Senkit. Senkit önközül. Csak azt a szobát szeretném még egyszer látni, ahol születtem és meghaltak a gyerekeim.

A kis gyerekasszony rámeredt a nagy kerek szemével.

— Itt laktunk harminc év előtt, — folytatta az öregasszony és egy vastag vászonzsebkegondót szedve elő ügyetlen kézzel kapcsolos, kopott táskájából, megtörülgette a homlokát. — Itt laktunk, amikor férjhez mentem és csak vagy tíz esztendője, hogy elköltöztünk.

Már remegett a szája.

— Hát még egyszer látni szeretném . . .

A fiatalasszony távozott. Megborzongott megint, mert arra gondolt, vajjon harminc év múlva nem jön-e majd ő is így, öregén, ráncosan, csontosan, ilyen rettenetes állapotban, a függőfolyosón, hogy még egyszer lássa azt a lakást, ahol . . .

— Gyerekei voltak? . . . — kérdezte irtózáttal.

— Három, — mondta halkan az asszony. — Egy kislány és két fiú . . . nagyon szép, erős gyerekek voltak, tetszik tudni, de a legidősebb difteritist kapott és . . . aztán . . .

— Meghalt? . . . — rebegte a kicsi asszony.

A másik nem felelt. Csak bólintott és nézett reá könyörgőn a ráncos szélű, rut, könnyes, elkinzott szemével.

— A középső — mondta aztán, nagyot nyelve, vonagló szájjal — csonttuberkulózist kapott hétéves

korában és több mint két évig fekvődött. Lehet, hogy ötöle kapta meg a kicsi is a tuberkulózist, tetszik tudni, de akkor én még nem tudtam, mi az a tuberkulózis, mit csináljak velük, hogyan védekezzem . . .

Elhallgatott. Dörzsölgette a kilincset csöndesen.

— Ugyanez a kilincs volt. Hány-szor fényesítettem, eleinte jókedvűen, később sirva . . . Nagyon szerettem fényesíteni a kilincseket . . . És mikor az orvost vártam, akkor is dörzsölgettem mindig, hogy csináljak valamit . . . rettenetes volt úgy várni, várni, anélkül, hogy valamit csinálhattam volna . . . rettenetes volt . . .

Megint elővette a zsebkegondóját.

— És a legkisebbik is . . .? — szólalt meg ujra a fiatalasszony.

— Óh nem, — felelte sajtósággal mosolyával az asszony. — A legkisebbiket sikerült megmenteni. Ráköltöttünk minden pénzt, külföldön volt szanatóriumban, nélkülöztünk az urammal . . . De megtartottuk. Csakhamar, tetszik tudni, nagyon ideges és vigyázni kell reá, hogy meg ne hűljön . . . Mindig meghül . . .

A fiatalasszony még mindig tartotta a kilincset tévoa kézzel. Most egyszerre egy divatosan öltözött, tulfiatalosra kifestett hölgy jött sietve a lépcsők felől, utána pedig egy rokkantvállu, rezesarcu öreg ember.

— Mama! — szólt rá fojtott hangon a hölgy az öregasszonyra. — Mit csinálsz, kérek, megint? Tegnap a temetőben, meg az iskolában,

ma meg itt, idegen helyen . . . De kérek, uralkodj hát magadon! Gyere azonnal innen!

— Jó, jó, — mondta az öregasszony remegő hangon. — hiszen én uralkodom, csak szerettem volna még egyszer látni azt a helyet, ahol ti kicsik voltatok.

— Ugyan! — mondta haragosan az öregember és legyintett. — Mi hasznod van abból? Kellemetlenség és komédia. Egy-kettő, gyereink.

Nyers volt a hangja, az öregasszonyé pedig siránkozó. A kicsi asszony úgy megijedt a három idegen embertől, hogy hirtelen becsukta a kaput, kirántotta a kulcsot és beszaladt a folyosóra.

Ott megállt és hallotta, hogy az az öregasszony sir.

A kilincs is megrázkódott egyszer, mintha erőszakosan ki akarták volna nyitni az ajtót. De aztán lassan csönd lett.

Elmentek.

A fiatalasszony egyedül maradt. De nem mert mozdulni, nem mert bemenni a szobába. Körülnézett a homályosodó folyosón s irtózáva érezte, hogy a sorsa jön, jön feléje titokzatosan és feketén, hosszú esztendőök jönnek és nem lehet elhárítani semmit, ami következik, mint ahogyan nem fogja tudni elhárítani többé a halott gyermekek árnyát, akik ott haltak meg a szobákban, ahová ő, ezelőtt egy hónappal a boldogságát hozta.

És összeborzadt és sirni kezdett, szegényke, ő is, akár az öregasszony a kapu előtt.

Lakásrekvirálás

— szuronyokkal

Egy százados katonákkal dobatta ki a butorokat az általa igényelt, de másnak ítélt lakásból

Noviszadról jelentik: Naunovics Gyóka százados hosszabb idő óta a Vuletics-ucca egyik négyszobás lakásában lakott a feleségével. A lakáshivatal azonban nemrég elrekvirálta a lakást, azzal az indokolással, hogy négy szobában nem lakhatnak ketten és a lakást Sztrajkov Mihály noviszadi kereskedőnek adta át. A százados szállodába költözött és egy ideig türelmesen várt a lakáshivatal által ígért kétszobás lakásra. A lakáshivatal azonban megfélekedett a századosról, aki elunva a várakozást, két fegyveres katonát küldött régi házigazdájához azzal az üzenettel, hogy mondjon fel az új lakónak és a megfíresedett lakást adja ki ismét neki. A háztulaidonos azonban nem teljesítette a felhívást, mire a százados hétfő este hat szuronyos katonával jelent meg régi lakásán és mivel az új lakó nem volt otthon, puskatűzzel felhőrtette az aítót, a szobában lévő butorokat kihordatta az udvarra és még az este visszaharcolkodott. A lakásrekvirálás óriási feltűnést keltett a környéken. Nagy tömeg csődült össze a ház előtt, akikhez a százados beszédet intézett az erkélyről, amelyben kijelentette, hogy azért szánta rá magát erre az erőszakos lépésre, mert a lakáshivatal többszöri sürgetésére sem mutatkozott hajlandónak a részére lakást kiutalni, viszont a drága és kényelmetlen szállodai életet nem bírta tovább pénzzel és ideggel.

A százados lakásának bejáratát most szuronyos katonák őrzik. A rendőrség feljelentést tett Naunovics ellen a hadtestparancsnokságnál.

7.50 a dinár Zürichben

7.275 a déli zárlat

Közel egy hónap óta tart a dinár fokozatos, mindamélt megglehetősen nagymértékű emelkedése, amely idő alatt valutánk 6.60 centimes kurzusáról 7.05 centimesig emelkedett. A fokozatos, de biztos javulás mellett számítani lehetett a dinár további emelkedésére, mert minden politikai és gazdasági előfeltétele megvolt az emelkedésnek, mégis meglepő az a nagy ugrás, amely kedden a zürichi tőzsdén a dinár kurzusában bekövetkezett.

Hétfőn délben még 7.05 centimessele zárt Zürichben a dinár jegyzése, azonban az utótőzsdén már élénk javulás következett be. Ez a javulás folytatódott kedden is és délben 7.275 centimessele zárt egy dinárért. A gyors emelkedés tempója azonban a zárókurzus megállapítása után sem csökkent, sőt annyira fokozódott, hogy a délután folyamán 7.50 centimessele vásárolták a dinárt a zürichi pénzpiacra.

A rádiójelentések alapján Beogradban nagy meglepetést keltett a szinte példátlan arányú javulás és ennek hatása alatt a délután folyamán Beogradban erősen ellanguhultak a deviza- és valutakurzusok. A külföldi fizetőeszközök árfolyama fokozatosan csökkent egészen a 7.50-es zürichi jegyzés paritásáig, ami a valutákban és devizákban nagy kínálatot idézett elő.

A zürichi kurzusemelkedés hatása a többi külföldi tőzsdén is érezhető volt és Bécsben 938—992 dinárig emelkedett a beogradi kifizetés.

Beogradi politikai és gazdasági körökben nagy meglepedéssel látják a dinár gyors javulását és azt a kedvező gazdasági és politikai helyzettel magyarázzák. Elsősorban a kivétel emelkedése idézte elő a dinár drágulását.

Exportunk ugyanis lényegesen jobb, mint amire eddig számítottak, a többi

államok rossz termése mellett pedig az európai fogyasztó piacokon egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a jugoszláviai gabona és liszt iránt, mert a jugoszláviai kivétel az eddigi mértékben meg fog maradni. Hozzájárul az

árfolyam emelkedéséhez a kedvező politikai konstelláció, a belső konszolidáció és nem kis mértékben Alexandrov Tódor meggyilkolása is, ami lehetővé fogja tenni a délszerbiai állapotok megjavítását is.

Bulgária új forradalom előtt

Véres harcok folynak a macedon szervezetek között

Beogradból jelentik: A politikai köröket élénken foglalkoztatják a bolgár politikai gyilkosságok. Különösen nagy politikai jelentőséget tulajdonítanak Alekszandrov Tódor meggyilkolásának, ami beogradi vélemény szerint nagy hatással lesz Bulgária sorsára és a jugoszláviai bolgár viszony kialakulására. Alekszandrov meggyilkolását olyan nagy horderejű eseménynek tartják, mint a Sztambulijzki-gyilkosságot, amely új politikai rezsimet vezetett be Bulgáriába. Hivatalos helyen a bulgáriai eseményeket úgy magyarázzák, hogy a macedon szervezetek véres leszámolóása élénk tanújele annak, hogy az egész független macedon mozgalom nem egyéb, mint néhány a saját hazájában is talaját vesztett ember tülekedése a hatalomért.

A macedon mozgalom súlyos ballassziként nehezedett az eddigi bolgár kormányokra és a Cankov-kormány nagy teheteteltől szabadulna meg, ha a macedon villongások a komitási szervezetek teljes feloszlására vezetne. A macedon szervezetek vezetői a maguk fegyveres erejére támaszkodva nagy befolyást szereztek maguknak a bolgár közéletben; magas állásokat töltöttek be, holott a bolgár közvélemény előtt idegenek voltak. Olyan hírek is terjedtek el, hogy a macedon szervezetek egymásközti véres harcra előzete az új bolgár forradalomnak. Ezeket a híreket azonban a Szófiából érkező jelentések nem erősítik meg.

Lloyd George hadat üzent Macdonaldnak

Decemberre várnak kormányváltást Angliában

Londonból jelentik: A munkáskormány kritikus helyzetbe került az ir határkérdés és az orosz szerződés miatt. A parlament új ülészaka rendkívül viharosnak ígérkezik, tekintettel arra, hogy Macdonald ellen az ellenzék a leghatározottabb haragra készülődik. A Daily News és a Westminster Gazette közli, hogy a liberális-pártban formális összeesküvést kötöttek az angol-orosz gazdasági szerződés ellen. Asquith-nél Londonban megjelent Lloyd George, Mond, Mac Lean skót liberális pártvezér és megbeszéltek a szerződés megdöntésére irányuló parlamenti hadjárat stratégiáját. A négy pártvezér megegyezett abban, hogy mindjárt a parlament összeülése után megindítják a támadást az orosz kölcsön angol garanciája ellen és ellenezni fogják a szerződésnek azt a rendelkezését, amelyben Nagybritannia kötelezettséget vállalt annak a 17 millió font sterlingnek visszafizetésére, amely még a cári orosz birodalom idejéből származó követelése Oroszországnak és Angliában zár alatt van.

A módosító indítványokat szabadelvű részről fogják benyújtani és bizonyos, hogy konzervatív támogatással meg lesz a többségük, amely esetben Macdonald az előtt fog állni, hogy miként tarthassa fenn az orosz gazdasági szerződést, miután a benne kilátásba helyezett kölcsön garanciáit nem tudja megadni és a 17 millió font sterlinget sem képes folyósítani, amire pedig Oroszország minden számítását

Alekszandrov Tódorról utabban a következő részleteket jelentik:

Alekszandrov Tódort barátai megbeszélésre hívták meg egy községbe, amely a jugoszláviai határon fekszik. A bandavezér két társa, Vlahov Sztrujo és Vretenarov Din-cse kíséretében indult utnak. A jugoszláviai határon levő Petrics község közelében két kísérője megölte Alekszandrovot és aztán elmenekültek. Alekszandrov holtestét csak két nap múlva találták meg. Tene-tésén Protogerov tábornok nagy beszédet mondott, amelyben a gyilkossággal Csauljev Petárt, Aleko Vasziljevét, Atanaszov ezredest, Janov Arszinievét és Zamkovot vádolta meg. A temetésen résztvevők esküt tettek, hogy bosszat fognak állani a vezér meggyilkolásáért, aztán Svetibracs községbe vonultak, ahol Aleko pasa hívei élnek nagy számban és ott nagy vérengzést vittek végbe. A komitási vezérek között kitört harc előreláthatólag tovább fog folyni.

Beogradba érkezett hivatalos jelentés szerint Alekszandrov Tódort még augusztus 31-én gyilkolták meg. Aleko pasát szeptember 11-én, Atanaszov ezredest pedig szeptember 12-ikén ölték meg. Alekszandrov meggyilkolását azért tartották titokban, hogy kinyomozhatóság a tetteseket és végezhessek velük. A szófia-i kormány minisztertanácsot tartott a macedon események ügyében és elhatározta, hogy három ezredet küld Dzsudzuma vidékére, ahol véres harc folyik

nak be arról a határozatról, amelyben az angol delegáció beleegyezett abba, hogy az egész angol tengeri haderőt a Népszövetség rendelkezésére bocsássák a támadó állam ellen, ha a népszövetségi szankciókat nem lehetne végrehajtani. A tudósítók azt jelentik, hogy az angol és a francia delegáció körében biztosra veszik a megegyezés után, hogy Macdonald és Herriot a Népszövetségnek még ezen az ülészakán, legkésőbb október első napjaiban újból találkozni fognak Genfben.

Kun Béla szüleinek aranylakodalma

A budapesti rendőrség értesülései a volt külügyi népbiztos utazásáról

Budapestről jelentik: Kun Béla állítólagos budapesti és beogradi tartózkodásáról elérték hírekkel kapcsolatban a 8 Órai Újság közli a rendőrség hivatalos jelentését, amely szerint szeptember 12-ikén egyik repülőgéppel repült Budapestre, akire ráillene a volt külügyi népbiztos személyleírása. A budapesti rendőrség — a kommuniké szerint — megállapította, hogy az állírt kommunisták terjesztették el Beogradban és innen került béla a világsajtóba.

A hivatalos jelentéshez a 8 Órai Újság rendőrségi tudósítója a következő értesülést fűzi hozzá:

— A budapesti rendőrséget nem érte váratlanul a Beogradból érkezett hír. Kun Béla, illetőleg a felesége ugyanis több levelet küldött egy erdélyi ismerősüknek, akivel ezekben a levelekben közölték, hogy Kun Béla részt akar venni Nagyvárad mellett élő szüleinek aranylakodalman, ami szeptember második felében lesz. A rendőrségnek az a véleménye, hogy Kun és felesége csakugyan Erdélybe készülnek, de csak a közeljövőben. A most elterjedt hír, a rendőrség szerint, egy beogradi kommunista újságíró műve, aki tudott arról, hogy Kunék részt akarnak venni Kun szüleinek családi ünnepélyén és már most felhasználta az alkalmat arra, hogy az állírt cíterjessze. A rendőrség nem tartja azonban valószínűtlenné, hogy Kun Béla valóban kísérletet fog tenni arra, hogy szülei aranylakodalman megjelenjen.

Véget ért

a villanygyári munkások bérmozgalma

Teljesítették a munkások követeléseit

A szubotici villanygyár munkásai hetekkel ezelőtt bérmozgalmat indítottak és követeléseiket memorandum alakjában átnyújtották az igazgatóságnak. Az igazgatóság visszautasította a munkásság követeléseit, mire a mozgalom vezetői felkeresték Tikviczki István rendőrkapitányt, az iparhatóság vezetőjét, akivel közölték, hogy ha ügyük nem nyer kedvező elintézés, akkor megszüntetik a munkát. Tikviczki rendőrkapitány utasította a munkások küldöttségét, hogy közöljék követeléseiket a neviszadi iparfelügyelővel. Ez meg is történt és az iparfelügyelőség a munkások részéről történt bejelentés után kiküldött egy inspektort, aki pénteken Szubotican tárgyalásokat folytatott a munkássággal és a telep igazgatóságával.

A tárgyalások folyamán az iparfelügyelőség képviselője a munkásság követelését jogosnak ismerte el. Az igazgatóság ezzel szemben kijelentette, hogy január elseje előtt semmi esetre sem teljesítheti a munkások követeléseit, mert a vállalat most nagyobb be-

Macdonald újból találkozik Herriotval

Az angol lapok genfi tudósítói terjedelmes jelentésekben számol-

ruházásokra készül. Minthogy a tárgyalások eredménytelenül végződtek, az inspektor visszatért Noviszadra és jelentést tett az iparfelügyelőségnek. Az iparfelügyelőség átiratlag utasította a szubotícai iparhatóságot, hogy az ügyet intézze el a saját hatáskörében. Tikviczki rendőrkapitány az átirat tartalmát közölte Vukics Ferenc rendőrfőkapitánnyal is, aki intézkedett, hogy a tárgyalásokat a munkásság és villanygyár képviselői a hatóság bevonásával haladéktalanul kezdjék meg.

Hétfőn kezdődtek meg a tárgyalások Vukics Ferenc rendőrfőkapitány jelenlétében. Vukics főkapitány a tárgyalások folyamán megállapította az élelmiszek és iparcikkek egy év előtti árait és az azóta keletkezett árdifferenciákat hozzácsatolta a munkásság fizetéséhez s ezt az összeget vette alapul a további tárgyalásokon. A munkások képviselői ezt az álláspontot elfogadták.

Kedden délutánra tüzték ki a tárgyalások folytatását. Az értekezleten Vukics Ferenc rendőrfőkapitányon és Tikviczki István rendőrfőkapitányon kívül az igazgatóság részéről Georg Shellem igazgató, Diklity Szvetozár titkár és Heiblein József főkönyvelő, a munkásság részéről Tumbász Lajos, Koncz László, Sáni László, Vojnics Puresár Károly és Piszánics Simon vettek részt.

A tárgyalások délután öt órától este félnyelcéig tartottak és eredményesen fejeződtek be. Az igazgatóság Tikviczki rendőrfőkapitány javaslatára megígérte, hogy a munkások a jövőben természetbeni segítséget is kapnak, azonkívül órabéreibet 15—23 százalékkal telemelte. A munkások ezzel szemben elállottak azoktól a követelésektől, hogy a vállalat csak a munkásközvetítés útján kaphasson munkaerőt.

Sürgetik

a subotícai kiszélesített tanács kicserélését

Csak a kicserélés után hívják össze a közgyűlést

A szubotícai radikális-pártban nemrégiben akciót indítottak annak érdekében, hogy a kiszélesített városi tanácsot rendkívüli ülésre hívják egybe.

Már legutóbb jeleztük, hogy a radikális-párt kívánságának teljesítése előreláthatólag nem megy könnyen. A kormánypártok ugyanis tiltakoznak az ellen, hogy a radikális-párti többséggel rendelkező jelenlegi kiszélesített tanács összeülhessen és ítéletet mondhasson az új rezsim felett. Miután azonban most kiderült, hogy Szubotica város közigazgatási bizottságának már több mint egy esztendeje lejárt a mandátuma és így a kiszélesített tanácsnak sürgősen meg kellene választani a közigazgatási bizottság új tagjait, alig lehet beszélni a közgyűlés összehívásáról. Eppen ezért illetékes helyen fel is merült az a terv, hogy a közgyűlést még e hónap végén vagy október elején összehívják.

Hogy ezzel a tervvel szemben a kormánypártok milyen magatartást tanúsítanak, arra nézve a *Bácsmegyei Napló* munkatársa beavatott forrásból a következő információt kapta:

— Lehetetlennek tartjuk, hogy a mai kiszélesített tanács — amelyben a radikálisoknak túlnyomó többségük van — összeülhessen. De közigazgatási szempontból sem tartjuk szükségesnek a közgyűlés sürgős egybehívását. A radikálisoknak az adóhivatali sikkasztás ügyében megindította akciója ma már tárgyalatlan, mert a radikális-párti főispán és polgármester már megtették minden intézkedést a visszaélések megtorlására. Ennél többet a közgyűlés sem tehetne. A közigazgatási bizottság új tagjainak megválasztása lenne a kiszélesített tanács egyetlen sürgős feladata, azonban e

tekintetben az az álláspontunk, hogy ha a régi városi vezetőség hibájából egy esztendeig nem volt a városnak törvényes közigazgatási bizottsága, úgy egy-két hétig még fellüggeszhető ennek a bizottságnak a működése.

Ertesülésünk szerint a kormány-pártok már interveniáltak is annak érdekében, hogy a kiszélesített tanács kicserélése minél gyorsabban történjék meg.

Meghosszabbították az agrárszekvesztrumok határidejét

Bizonytalan ideig érvényben marad az agrárrendelet

Az 1920. évben a földbirtokok zár alá vételéről kiadott kormányrendelet tudvalevően úgy intézkedik, hogy a lefoglalt birtokok szekvesztruma négy év múlva, vagyis 1924. szeptember 30-ikán jár le és a birtokok sorsáról továbbra nézve a nagybirtokok kisajátításáról és az agrárreformról szóló törvény fog intézkedni.

Az elmúlt négy évben azonban nem alkották meg azokat a törvényeket, amelyek véglegesen intézkednek a földosztás kérdéséről és így — a régi rendelet érvényességének megszűnésével — ez év szeptember 30-ikán a lefoglalt földeket vissza kellett volna adni a korábbi tulajdonosoknak.

A *Bácsmegyei Napló* már régebben közölte Simonovics volt agrárreform miniszternek erre vonatkozó nyilatkozatát, melyben a miniszter kijelentette, hogy a kor-

mánynak nem kerülte el a figyelmét, hogy az agrárrendelet szeptember 30-án lejár, mivel pedig az agrárreformról szóló törvény nem készült el, — a zavarokat a kormány úgy akarja elkerülni, hogy az 1920. évi agrárrendelet érvényességét szeptember 30-ika utánra is meghosszabbítja. A rendelet tervezetét még a Pasics-Pribicsevics-kormány el is készítette, a mostani kormány pedig, amely az intézkedést magáévá tette, a Simonovics által aláírt rendeletet szétküldötte az illetékes agrárhatóságokhoz.

A szekvesztrumok a rendelet értelmében érvényben maradnak mindaddig, amíg a lefoglalt birtokokról, a nagybirtokok kisajátításáról és az agrárreformról szóló ezután megalkotandó törvények nem intézkednek. A rendeletet a vajdasági agrárreform-hivatalok már megkapták.

Botrány a Ferenc József-levelek körül

Schratt Katalin tiltakozik a hozzáintézett levelek közlése ellen

A nyilvánosságra hozott Ferenc József-levelek körül — amelyek nem is levelek tulajdonképpen, csak sajátkezű távirat-fogalmazványok — Budapesten és Bécsben is kitört a botrány. A levéltári anyag felkutatója, Ernst Ottó dr., aki másfél évig dolgozott a levelek összedállításán, megállapítja Az *Ujság*-ban megjelent nyilatkozatában, hogy az általa összegyűjtött anyagot a *Pesti Hírlap* bizalmi embere, Márkus Miksa udvari tanácsos egyszerűen elorozta tőle. Ernst Bécsben a *Neues Wiener Tagblatt*-nak adta el a cikksorozat közlési jogát, azonban a bécsi lap kénytelen volt ezt a megállapodást felbontani, mert a *Pesti Hírlap* megtette azt, hogy az ellopott anyagot eladta a bécsi *Neue Freie Presse*-nek is.

Az *Ujság* egyébként bejelenti, hogy Schratt Katalin kérésére Ferenc Józsefnek a művésznőhöz intézett leveleit nem fogja közölni.

A Schratt-levelek

A *Pesti Hírlap* továbbra is közli Ferenc Józsefnek barátnőjéhez intézett leveleit. Az uralkodó Schratt asszonynak sem küldött hosszabb értesítéseket, mint az alábbi:

Kiss-Schratt Katalin asszony Hietzing, Bécs mellett, Gloriette-ucca 9.

Szívvel köszönöm levelét. Ma délután Bécsbe megyek. Viszontlátásunk dolgában holnap reggel írok Önnek.

1893. 28/10. Ferenc József.

Érdekes, hogy az uralkodó és Schratt asszony poste-restante leveleztek, miután az alábbi táviratból kitűnik:

Kiss-Schratt Katalin asszony, Salden-Hotel, Tralet mellett, Tirol.

Tegnapi táviratát legmelegebben köszönöm. Boldog vagyok, hogy Önt bizottságban tudom. Hatodikán irtam Saldenbe, posterestante. Legszívesebb üdvözlömet és szerencsekívánatomat a tegnapi naphoz!

1894. szeptember 9. Ferenc József.

Erzsébet királyné 1894 júniusában levelet írt férjének és kifejezte azt a kívánságát, hogy szeretne megis-

merkedni Schratt Katalinnal. Leveleire a következő választ kapta:

A császár és király a császárné őfelségének, Lainz, Bécs mellett.

Legmelegebb köszönet kedves leveléért. Rögtön telegrafáltam Hietzingbe és remélem, estig választ kapok. Holnap reggel hat órakor nálad leszek.

894. 11/6, délelőtt 10 óra 40 p. Fj.

A telegramm, amelyben a fenti üzenetben szó van, így hangzott:

Kiss-Schratt Katalin asszony. Bécs. Hietzing, Gloriette-ucca 9.

A császárné meghívja Önt holnap délután három órára, hozzánk ebédre a villába. Kérek azonnal távirati választ, hogy elfogadja-e vagy nem? Szíves köszönet leveléért.

1894. 11/6, délelőtt 10 óra.

Ferenc József.

Schratt asszony választát a király azonnal közölte feleségével a következő táviratban:

A császár és király a császárnénak, Lainz, Bécs mellett.

Válasz a Gloriette-uccából. Holnap három órakor biztosan eljön. Fj.

A személyes megismerkedés után Erzsébet királynő továbbra is melegen érdeklődött koronás férjének bizalmas barátnője iránt; ezt tanúsítja az alábbi távirat:

Kiss-Schratt Katalin asszony, Ischl, Villa Felicitas.

Legmelegebb köszönetemet kedves leveléért. Meg vagyok nyugtatva, de, sajnos, nem juthatok levélíráshoz. Mikor jön Hietzingbe? A mielőbbi viszontlátást remélve, ezer szíves üdvözlöt a császárnétól is Cortuból.

1894. 20/9. Ferenc József.

A mayerlingi tragédia után

Ferenc József tudvalevőleg nem szerette hiát, Rudolf trónörökösét, annyira nem, hogy a trónörökös halála után elterjedhetett az a képtelen pletyka, — amit legutóbb egy szindarabban is feldolgoztak — hogy a trónörökös politikai okokból az ősz uralkodó környezetébe tette el láb alól Ferenc József tudomásával. A császár-király és a trónörökös viszonyáról nem lehet

pontos képet alkotni Ferenc József levelezéséből, mert az uralkodó fiához intézett leveleiben is pontosan ugyanazt az udvariasan hívős hangnemet használta, mint aminőt bármelyik főispánnal szemben. Példa ezekre a levelekre:

A császár Rudolf főherceg trónörökös őfelségének, Bécs.

Mit lóttél Galiciában? Leopold Visegrádon két 16 aggancsost, én egy 199 kilós 12 aggancsost lóttam és még egy szarvast, amelynek aggancsai számát még nem tudom, mert csak utóbb, a mi vadászterületünk határán túl találta meg Ratibor herceg.

1888. 23/9. d. u. 1/3 óra. Fj.

A trónörökös katasztrófájáról táviratilag értesítették valamennyi európai uralkodó-családot; a táviratok szövegét Ferenc József maga szövegezte és maga vetette papírra szokott egyforma, nyugodt betűvel. Az elküldött táviratok szövege nagyjából ugyanaz; leghosszabb közülük, amelyet a belga királyi pár kapott s amely így hangzik:

A belga király és királyné őfelségének, Brüsszel.

Legmélyebb fájdalommal teszek eleget ama szomorú kötelességemnek, hogy Rudolfunk Mayerlingben, ahová vadászatra utazott, ma reggel hirtelen meghalt, valószínűleg szívszélhűdés következtében. Isten adjon erőt mindnyájunknak.

89. 30/1. Ferenc József.

Az Ugron-Uselac-ügy

A fiumei királylátogatásnál, 1891 nyarán, összeütközés támadt a polgárság és a katonaság között. Ugron Gábor ellenzéki képviselő szövegét a parlamentben, hogy a 79. számú Jelliasch-erred egyik horvát származású tisztje, Uselac Mihály százados szuronyokkal kergette szét az uccai tömeget, állítólag azért, mert magyarul és olaszul éljeneztek a királyt. Beszédében Ugron hóhérnak nevezte a századost, akinek — mikor az segédeket küldött hozzá — nem adott lovagias elégtételt azzal az indokolással, hogy beszédét mint képviselő mondotta el. Az ügy a mentelmi bizottság elé került, amely Ugron álláspontját tette magáévá, mire Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter bejelentette lemondását. Erre az ügyre vonatkozik Ferenc József alábbi távirata:

A császár Szapáry gróf miniszterelnöknek, Budapest, Siffrirözva.

Megkaptam jelentését és a táviratot az Ugron-Uselac-ügyben és meg vagyok elégedve, hogy Fejérváry miniszter lemondását visszavonta. Ugron gyávasága és a képviselőházban elhangzott lovagiatlan kijelentések következtében Uselac kapitány Ugron interpellációjában történt inzultálásaiért elégtételt nem kapott. Az ügynek tehát nincs vége és még nagyon kellemetlen következményei lehetnek, ha nem sikerül Uselac kapitánynak valami módon megfelelő és kielégítő elégtételt szerezni. Hogy ezt elérje, annál sürgősebben felhívom Önt, mert különben a kapitánynak bajtársai előtt nekem magamnak kell rehabilitálást nyújtani. Fj.

A rehabilitálást később csakugyan maga az uralkodó adta meg a horvát kapitánynak. Áthelyezte őt jobb állomásra és soronkívül ki-nevezte őrnagynak.

Ferenc József és a polgári házasság

Arra vonatkozólag, hogy Ferenc József mennyire ellensége volt a polgári házasságnak, a *Bácsmegyei Napló* már leközölte az uralkodónak Bittó miniszterelnökhöz intézett táviratát, amelyben Ferenc József kijelenti, hogy ha a parlament meg is szavazza a törvényjavaslatot, ő azt nem szentesíti. Husz év múlva mégis bekövetkezett, amitől a császár-király tartott; az országgyűlés megszavazta a törvényt, a

mely így a főrendiház elé került. A főrendiházban az első szavazás alkalmával történt, hogy *Edelsheim-Gyulay* Lipót báró hadtestparancsnok meglepetésszerűen a *polgári házasság életbeléptetése mellett* szavazott. Ferenc József erre ad audiendum verbum citálta *Edelsheim* bárót és *megtiltotta neki, hogy a második szavazás alkalmával megjelenjen a főrendiházban.* Ebből az ügyből nagy botrány támadt és a magyar közvélemény fölháborodásáról *Tisza Kálmán* miniszterelnök szükségesnek tartotta az uralkodót értesíteni. Ferenc József a következő választ küldte:

A császár *Tisza* miniszterelnöknek, Budapest. (Sifrirova.)

Mikor báró *Edelsheim* első ízben a törvényjavaslat mellett szavazott, ezzel meglepett engem, mert különben nem szokta a felsőházat látogatni. Akkor értésére adtam kívánságomat, hogy ne jelenjen meg a Házban, mert aktív katonáknak beavatkozása oly kérdésbe, amely az országban a pártokat igazítja, kivált pedig *Edelsheimre* nézve az országban elfoglalt állásánál fogva, előttem helytelennek tűnik fel. *Windischgrätz* herceg altábornagynak a szabadságot, amelyet avégből kért, hogy a javaslat ellen szavazhasson, megtagadtam. Gróf *Hunyady* altábornagynak, a ki szintén a törvény ellen akart szavazni, megtiltottam, hogy Budapestre menjen. Ezzel szemben a gárdakapitányoknak és gróf *Bombelles* tenger-nagynak tudtára adtam kívánságomat, hogy ne szavazzanak. Azon voltam, hogy azok az itteni konzervatív urak, akiknek Magyarországon nincs földbirtokuk, megtudják, hogy megjelenésüket a főrendiházban helytelennek tartom, s annak ez volt az eredménye. Többet nem tehettem, s azt hiszem, hogy ezzel pártatlanságomat teljes mértékben bebizonyítottam. Fl.

A törvényjavaslatot a főrendiház elfogadta és *Ferenc József* husz év előtti fenyegetőzése ellenére, aláírta a szentesítő okmányt.

Két bört egy rókaról

A bajai háromszögben a megszállás alatt fizetett adókat nem számítják be

A vajdasági adózás ríkító esetei között is feltűnő adó-ügy foglalkoztatja már hetek óta a szubotcai pénzügyi hatóságokat.

Schwarz Aladár szubotcai kereskedő a bajai háromszög megszállása idején a magyarországi *Mélykuton* lakott, ahol gőzmalma és egyéb vállalata van. A jugoszláv hatóságok, a pénzügyminisztérium rendelkezése, a megszállás egész ideje alatt rendszeresen behajtották az adókat, többek közt a hadinyereség és vagyonadó címén — sokszor meglehetősen ötletszerűen kirótt összegeket is, amelyeket a megszállott területek lakosai részletekben fizettek be. *Schwarz* Aladártól 1919-ben, 1920-ban és 1921-ben, részletekben, összesen 480.000 jugoszláv koronát hajtottak be *Mélykuton* és ezekről a befizetett összegekről — amelyeket vagyon és hadinyereségadó címén vetettek ki — *rendes nyugtát* kapott *Schwarz*, aki a bajai háromszög kiürítésekor Szubotcára jött és itt telepedett le.

A szubotcai adókövető bizottság a múlt évben *Schwarzra* vagyon és hadinyereség adót vetett ki az 1919—1921. évekre. A követet összeget 350.000 koronában állapította meg a bizottság és nem vette figyelembe a kereskedő bemutatott nyugtáit, amelyek szerint *Schwarz* adókötelezettségének 1919—1921. évekre már eleget tett, sőt még vissza is jár neki az államkincstártól 130.000 korona.

Amikor az adó első részletének kifizetése esedékessé vált, a városi adóhivatal felszólítására a kereskedő elővette a *Mélykuton* kapott nyugtáit és benyújtotta az adóhivatalnak annak igazolására, hogy 1919—1921. évben a

vagyon és hadinyereségadót befizette. Az adóhivatal azonban nem vette számba a benyújtott okmányokat és miután a megszállás alatt behajtott adóösszegek beszámítására semmi direkt utasítása nincs, egyszerűen tovább követelte az adórésztel befizetését. *Schwarz* erre kérvényt nyújtott be magához a bel-

ügyminisztériumhoz, amelyben a megszállás alatt vagyon- és hadinyereségadó címén befizetett összegnek a Szubotcán kivetett adóba való beszámítását kérte.

A minisztérium döntését ebben a furcsa és érdekes adóügyben nagy érdeklődéssel várják.

Letartóztattak két automobilos-banditát Budapesten

Autót rekvirált három álarcos rabló a budai hegyekben
Ki akartak fosztani egy gazdag sertéskereskedőt

Vérszerződést kötöttek a rablóbanda tagjai

Budapestről jelentik: Detektívfilmekre emlékeztető *büntény történt hétfő éjszaka Budapesten.* Az egyik budapesti autógarázs irodáját hétfőn este telefonon felhívta egy férfihang és egy autót kért feltízre a *Disznófőhöz.* A garázsból a megjelölt időben utnak is indítottak egy kocsit, amelyet *Fekete Béla* soffőr vezetett. A *Disznófőnél*, amelyet két oldalt erdő szegélyez, az autó lassított, amikor hirtelen *három álarcos bandita ugrott ki a közeli bokrokból. Pillanat alatt a kocsin termettek, a soffőrt lerántották, szájába nagy kendőt gyömöszöltek, összekötözték és revolvert fogtak rá,* majd felszólították, hogy hajtson. *Ötven milliót koronát ígértek neki, ha velük tart.* Elmondották a soffőrnek, hogy az autó rablókiránduláshoz kell; *Koltay Károly* sertéskereskedőnél betörést akarnak végrehajtani.

Fekete soffőr látta, hogy az ellenállás nem használ, ezért látszólag beleegyezett a tervbe. Az ismeretlen emberek figyelmeztették, hogy ha valamikép ellenük tör, agyonlövők.

Az *Eskü-téren*, a *Ferenciek-terén*, az *Égyetem-uccán*, a *Kecskeméti-uccán* az *Üllői-utra* értek. A soffőr a *József-körut* keresztezésénél észrevette, hogy a *Mária Terézia* laktanyánál két rendőr áll. Hirtelen elhatározással megrántotta a kormánykereket, úgyhogy az automobil felfutott a járdára, kikapta szájából a kendőt és elkialította magát:

— *Betörők! Segítsé! Meg akarnak gyilkolni!*

A másik kezével hirtelen megragadta a mellette ülő banditának revolvert szorongató kezét. A revolver ebben a pillanatban elsült. A fegyverdörrenésre összefutottak a járőresek és megjelent a két rendőr. A három betörő erre *leugrott az autóról és különböző irányokban szétszaladt.* Az egyikük futás közben revolveréből többször az üldöző rendőrökre lőtt, akik szintén használták fegyverüket, úgyhogy valóságos sortűz, *tizennyolc-husz lövés dördült el.* A rendőröknek és az üldöző közönségnek *sikerült az egyik betörőt a Corvin Színház háta mögött elfogni.* A *Nap-uccában*, egy sötét kapualjában, a másik vakmerő banditát is elfogták, éppen akkor, amikor *át akart öltözködni a nála levő csomagban magával hozott vámőri uniformisba.* A *harmadik a sötét mellékutcákban egérutat nyert és megszökött.*

A két veszedelmes betörőt a rendőrök bevitték a főkapitányságra és azonnal megkezdtek kihallgatásukat. Az egyik álarcos bandita *Csoma Sándor* huszonhárom éves, kunhegyesi születésű kereskedő, a másik *Bertha Márton* huszonegyéves abádszalóki vámőr, harmadik társuk pedig, aki megszökött, *Neimer Miklós* tiszafüredi kereskedő. Az elfogott betörők beismerték, hogy ki akarták rabolni *Koltay Károly* sertésnagykereskedőt.

Elmondották, hogy néhány héttel ezelőtt *vérszerződést kötöttek* és megesküdtek, hogy rablóbandát alakítanak, a melynek ők lesznek a kapitányai. *Csoma* indítványozta, hogy *sertéskereskedőt kell kirabolni, mert azok gazdag emberek.* Ugyancsak ő indítványozta, hogy autóval kell a rablást végrehajtani. Valamikor kocsipecoló volt egyik garázsban *Csoma*, onnan tudta, hogyan

szokás autót rendelni kirándulásra, sőt azt állította cinkostársai előtt, hogy *ő tud autót vezetni* s így a soffőrt valami elhagyott helyen kidobhatják a kocsiból.

Bertha elmondta a detektíveknek, hogy *Csoma* rendelte az autót telefonon *dr. Sváb* néven a *Disznófőhöz.* A *Fácán* vendéglőnél lefeküdtek lesre az utmelletti bokorba és *Csoma* kiadta a végső utasításokat: *»A soffőr két üteket kap. Bertha, te adod az üteket. Én majd leállítom a kocsit, te pedig megkötözd a kezét lábát.»*

Amikor a soffőr lefogásának a részleteit megbeszéltek — folytatta vallomását *Bertha* — abban állapotunk meg, hogy *Csoma* vezetni az autót *Kőbányára.* Ott *Koltay Károly* lakásánál megállunk, behatolunk a lakásba, ha másképp nem lehet, revolverrel kényszerítjük, hogy minden pénzt ideadja, *ha ellenáll, lelőjük.* Amikor azután az autó megjött a garászból, kiugrottunk az utmenti árokból, reá rohantunk a kocsira és megállásra kényszerítettük. Hogy történt, nem tudom. Egy pillanat alatt lefogtuk a soffőrt, akinek még csak kiáltani sem volt ideje, megkötöztük, a száját betömöttük és kidobtuk a kocsiból. Hamarosan kiderült azonban, hogy *Csoma nem tud autót vezetni. Erre kétszáz milliót ígértünk neki,* majd revolverekkel kényszerítettük a soffőrt, esküre emeltettük a kezét és megeskettük az életére, hogy bennünket támogatni fog, nem árul el és munkánk végrehajtásában segítségünkre lesz. Addig amíg az esketési jelenet tartott, *levettük szájáról a rongyot,* mikor azonban ezt mondtotta: *»Esküszöm!» — én hátulról ismét elkaptam a fejét és bekötöztük a száját,* revolvereinkkel mellé ültünk és kényszerítettük, hogy induljon. A *Krisztina* körutnál azt láttuk, hogy a soffőr elkezd cikkázni a kocsival, hogy a rendőr figyelmét felkeltsse, de ebben a pillanatban *Csoma revolverével fejbevégetta és ezt kiáltotta: »El akarsz árulni, csirkefogó, de itt döglesz meg. Ha rendőr áll elének és nem gázolod el, abban a pillanatban szétloccsantom a fejed.»* Rohanva mentünk keresztül a *Lánchídon.* Amikor befordult az *Üllői-uton,* egyszer csak azt látjuk, hogy *rohan egyenesen neki a rendőröknek,* akik ketten álltak az *Üllői-ut* és a *Ferenciekörut* keresztezésénél. *Csoma* vette először észre a bajt, *még egyszer fejbevégetta a soffőrt, aki nekiszaladt a járdának,* — de hogy mi történt több, nem tudom, én kiugrottam az autóból, rohanni kezdtem. Hirtelen fel akartam kapni magamra a vámőri kabátot, csak azt tudom, hogy egyszerre a tömeg elfogott, *véresre vertek,* de hogy a többiekkel mi lett, arról sejtlemem sincs.

A harmadik banditát, *Márton* Miklós cipészt keresi a rendőrség.

E. SZÉCSI
PHILATELIA
bélyegkereskedés Subotica főpostánál
Legújabb arany Michel 1924—25. albumok minden nagyságban raktáron. Bélyeggyűjtőknek választékot megkeresésére küldök. — Megvétele keresek használt jugoszláv bélyegeket.

Zsaroló rendőr

Évek óta zsarolta a piaci árásokat

Malagurszki Albe polgármester kedden délelőtt felfüggesztette állásától *Polyakovics* Máté közrendőrt, aki ellen súlyos panaszok merültek fel.

Kedden délelőtt ugyanis a piaci árások küldöttségileg felkeresték *Malagurszki* polgármestert és elpanaszolták, hogy *Polyakovics* Máté rendőr, aki a piacon teljesít szolgálatot, már évek óta zsarolja a kofákat. Azokat, akik nem akarnak neki pénzt vagy élelmiszert adni, előállítja a rendőr őrszobára és ott megveri őket. A kofák küldöttségében volt *Macankó* Mária kofaasszony is, aki előadta, hogy júliusban egy alkalommal megtagadta *Polyakovics* követeletét, mire az felkísérte a rendőrségi fogdába és ott úgy megverte, hogy hetekig feküdt. Állítását orvosi bizonyítvánnyal is igazolja.

A kofaasszony nem merete följelenteni a zsaroló rendőrt mindaddig, amíg egységes akció nem indult meg ellene. A polgármester a kofák panaszára *Polyakovics* rendőrt nyomban felfüggesztette állásától és elrendelte elene a fegyelmi vizsgálatot. *Polyakovics* rendőr ellen *Vukics* Ferenc rendőrfőkapitány utasítására a bünyügyi vizsgálat megindult, amelynek befejezése után a piaci basa ügyét átteszik az ügyészségre.

HIREK

— **A novisadi Semmitőszék elnökét nyugdíjazták.** Beogradból jelentik: Az igazságügyminiszter javaslatára a király nyugdíjazta *dr. Lalojevics* Jánost, a novisadi Semmitőszék elnökét. A király ez alkalommal *dr. Lalojevics* Jánost a Szent Száva rend első osztályával tüntette ki. A novisadi Semmitőszék elnökének távozását vajdasági jogászörökben nagy sajnálkozással fogadják.

— **Benes** javaslata a Népszövetség előtt. Genfből érkező jelentések szerint *Benes* csehszlovák külügyminiszter külön javaslatot dolgozott ki a garanciális egyezmény szövegére nézve. *Benes* javaslata középuton halad a francia és angol álláspont között és kilátás van arra, hogy a javaslatot a Népszövetség magáévá teszi.

— **Betiltották az elemi iskolai katolikus hittankönyveket.** Szentáról jelentik: Az egyházi hatóságok közreműködésével csak nemrég készültek el a közoktatásügyi miniszter jóváhagyása mellett az új elemi iskolai hittankönyvek szerb, magyar és német nyelven. Kedden rendelet érkezett Beogradból az elemi iskolai igazgatóságokhoz, amely szigorúan megtiltja az új hittankönyvek használatát. Az adminisztratura beadványban tiltakozik a közoktatási és választásiügyi miniszternél a hittankönyvet eltiltó rendelet ellen.

— **A Narodna Banka szubotcai igazgatóját a beogradi központba helyezték.** *Domba* Konstantin, a Narodna Banka szubotcai fiókjának igazgatóját, saját kérelmére Beogradba helyezték át, az intézet központjába.

— **Akció a szentai munkásbiztosító érdekében.** Szentáról jelentik: A szentai munkásbiztosító pénztár, minthogy a jelenlegi helyiség új bérletébe kerül, ismét kilakoltatás előtt áll. A szentai munkások, akik módfelett el vannak keseredve az állandó pénztári mizériák miatt, most száztalag küldöttséget menesztettek Beogradba a szociálpolitikai miniszterhez, akitől kérik fogják, hogy a szentai munkáspénztár viszontagságait szüntesse meg.

— **Prónay megint katona.** Budapestről jelentik: A járásbírósg kedden tárgyalta két volt Prónay-tisztnak, *Ranzenberger* Viktor századosnak és *Falböck* Zoltán főhadnagynak rágalmazási pörét Prónay Pál nyugalmazott alezredes ellen. A bíróság illetéktelennek mondta

ki magát a pör tárgyalására azon az alapon, hogy Prónay katonai állományu egyén. A Prónay-féle civil, vagy katonai társasjáték ezzel új fejezethez ért. A hirdeti különiményi parancsnok először katonai állományba tartozott. Amikor a Prónay-különiményi gyilkosságait először számonkérték a parlamentben, a honvédelmi miniszter kijelentette, hogy Prónay nem tagja a hadseregnek. Utóbb a kormányzó egy leiratában, alezredesnek címezte Prónayt, majd a tiszti becsületügyi választmány civiltnek minősítette, azután a nyugatmagyarországi felkelés során mint katonát kezelte a hadügyminisztérium, amíg végül a rendőrség cimbitörlesztés el nem ítélte, mert tényleges alezredesnek szerepelt. A bíróság most nem veszi ezt tudomásul és újból katonának minősíti... A volt különiményi parancsnok társadalmi helyzete, mint látható, eléggé változatos.

Tamás István verseskönyve

Tamás Istvánt nem kell kiűzött bemutatni az olvasónak, verseinek javurésze a »Bácsmegyei Napló«-ban jelent meg először, innen indult el és innen datálódik egész költészete, amely most kötetbe gyűjtve, három év termését adja és világosan megmutatja azt a furcsa, szépséges vonalat, amely Tamás korai és gyors fejlődését jelzi.

Tamás István ahhoz a fiatal irógenerációhoz tartozik, amely szorosan és elválaszthatatlanul a mából sarjadt, a mában és a mának él, minden idegével, cizakíthatatlanul és végzetesen. Ez a hiataltság érezte tel elsőnek és a légerősebben, hogy: nincs kegyelem, hogy a művészet nem a szalonok, a kék ég, a csöndes, méla fájdalomak és egyáltalán: a szépségek torzító tükré. Ez a hiataltság nem menekül kinzó fájdalommal a súlyos drapériák, fehér tügönyök hűse mögé, vagy a csöndes mezőkre, patakparti füzek alá és nem is az esztétika diványára borulva sir, hanem kirohan az uccára, az aszfaltra, villamos, autó és ha kell, a gépfegyver elé és szur, vag, öl. Ez a költészet nem is költészet a régi, hivatalos értelemben, sippal, dobbal, nádihegedűvel, inkább javveszkelés, öreg, ősz szívű huszesztendősök javveszkelése, körmel, foggal, szemmel. Nyuzott szívű, iszonyu destruktio, amely a vér malterjával épít.

Az impozáns kötetben, amelyet a »Bácsmegyei Napló« ad ki, vagy nyolcvan vers lesz, köztük sok új és a már megjelentek gondosan összeválogatva. A verseskönyv decemberre jelenik meg 130 oldalon, bolti ára 30 dinár lesz, előfizetési ára 25 dinár. A rendes kiadáson kívül ötven díszkötéses, számozott amatőrpéldány készül, amely nem kerül könyvtári forgalomba. Előfizetéseket el fogad a »Bácsmegyei Napló« kiadóhivatala is.

— **Időjárás.** (Popovics György közoktatásügyi inspektor jóslata.) A változás nem lesz nagy.

— **A noviszadi kiszélesített tanács kieserése.** Noviszadról jelentik: Stefanovics Zsarkó dr. polgármester és a kormánypartok vezetői között tárgyalások folynak a kiszélesített tanács kieserése ügyében. A tárgyalások folyamán pontosan meg akarják állapítani az egyes pártoknak számarány szerinti képviselőit a kiszélesített tanácsban. A tárgyalások eredményét felterjesztik a belügyminiszterhez, aki annak alapján fogja kinevezni a kiszélesített tanács tagjait.

— **Sikkasztó ügyök.** Becskerekéről jelentik: A becskereki rendőrség letartóztatta Teregenyi Dániel kereskedelmi utazót, aki Kemény Árpád becskereki fakereskedő üzletfeleitől pénzeket vett fel, amelyekkel nem számolt el a cégnek. A becskereki Fonciére biztosító intézet szintén följelentést adott be ellene tizezeröt száz dinár elsikkasztás miatt.

— **A szubotocai újságíró szekció ülése.** A szubotocai újságíró szekció szerdán délelőtt 11 órakor ülést tart a Báránycsárdában. A vezetőség felkéri a tagokat, hogy tekintettel a fontos tárgyra, teljes számban jelenjenek meg az ülésen.

— **Elzárásra ítélt éjjeli mulatótulajdonosok.** A szubotocai rendőrség több följelentés alapján megvizsgálta az éjjeli mulatókban uralkodó állapotokat. A vizsgálatot Csupurdia rendőrfelügyelő vezette, aki valamennyi szubotocai éjjeli mulatóhely tulajdonosait egytől öt napig terjedő elzárásra ítélte, miután a följelentésben foglalt állítások nagyrészt valóknak bizonyultak.

— **Mulatóhely lesz a szultán konstantinápolyi palotájából.** Londonból jelentik: Az angolai kormány elhatározta, hogy értékesíteni fogja a volt szultán palotáját Konstantinápolyban, amelyre vevőként jelentkezett egy angol pénzcsoport. Azt is tervezik, hogy árverésen fogják eladni a palotát. Ha az angol szindikátus lenne a vevő, akkor egyszerű mulatóhelyet rendez be a szultán fényes palotájában, esetleg színházat épít benne, pompás vendéglő- és kávéházhelyiségekkel.

— **Veér Imre belép egy lévai ügyvéd irodájába.** Prágából jelentik: A Pozsonyi Magyar Újság jelentése szerint Veér Imre dr. a magyar köztársasági mozgalom vezetője Csánki Aladár dr. lévai ügyvéd irodájában kap állást. Egészségének helyreállta és politikai előadások tartása után Párisba szándékozik utazni.

— **Kémkedés szerelemből.** Noviszadról jelentik: Horváth Rozália panesevői lakos még 1923 tavaszán többször átjárt Magyarországra csempészni. Egy detektív, akinek feltűnt a gyakori határátlépés, barátságot kötött a nővel és később azt mondta neki, hogy magyar kém. A detektív leveleket bizott a nőre és tudósításokat, amelyeket egy állítólagos szegedi századosnak kellett volna átadni. A nő lépre ment és szerelemből hajlandónak mutatkozott a kémkedésre. A határon azonban letartóztatták. A noviszadi törvényszék annak idején 4 évi fegyházra ítélte. Ebben az ügyben kedden ítélték a felelősséget a bíróság, amely Horváth Rozália büntetését egy évi és hat havi fegyházbüntetésre szállította le.

— **Vörös szinlap hirdeti Savoire világhírű vigjátékának.** A »Kékszakáll 8-ik felesége«-nek 20. és 21-iki bemutatóját. A sikamlós francia vigjátékot a »Typograph-SC« kitűnő műkedvelő gárdája adja elő. A darab sikerét Garay Béla, Sebők János, Prokopovics Böske, Deutsch Janka, Bergl Jolánka, Greschl József és még több kitűnő erő fellépte biztosítja. Jegyek előjegyezhetők Kollár és Gabrics drogériájában.

— **Hohenlohe herceg halálos autóbalesete.** Budapestről jelentik: Hétfőn halálos végű autószerencsétlenség történt a bécsi országúton Mosony közelében. A szerencsétlenség áldozata Hohenlohe-Waldenburg Frigyes György herceg, aki autón Hédervárról Bécsbe igyekezett. Mosonynál az autó körakánszaladt, ahonnan oldalt fordulva visszazuhant az utestre és maga alá temette mindkét utasát. Valószínűleg az erős ütődés következtében az autó benzintartálya kigyulladt és néhány pillanat alatt az egész gépkocsi nagy lánggal égni kezdett. Verbőczy sóffőrt sikerült kimenteni az égő autó alól, a herceg azonban oly szerencsétlenül került az autó alá, hogy a kocsi karosszériája a nyakára nehezedett. Hosszas fáradozás után végre kihúzták az égő kocsi alól és beszállították a magyaróvári kórházba. A herceg azonban súlyos sérüléseibe már utközben belehalt.

— **Építők figyelmébe!** Zvekan és Madarász épület- és butorasztalosok (Duliceva utca 77) a legutányosabban készítenek terv szerint úgy épület- mint portalmunkákat. Szíves pártfogást kér Zvekan és madarász.

— **Dentist Reményi Frigyes** hazaérkezett és fogászati rendeleseit megkezdte. Rendel. d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig. Telefon 743.

— **Vérszegénység, sápadtság, hörkiütések és furunkulások** esetén a rég bevált »Ferenc József« keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését.

— **Szülők!** Ne adjanak hitelt üres reklámoknak, hanem gyermekeik iskolakönyv- és írószerszükségletét a »Jedinstvo« könyvkereskedésében szeressék be, ahol a legjobb kiszolgálásban részesülnek.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1924. szeptember 16.

— **Zürich,** déli zárlat 7.275, délutáni árfolyam 7.50.

— **Berlin** deviza 58.4—58.6 milliárd márka, valuta 58.3—58.5 milliárd márka.

— **Bécs** deviza 988—992, valuta 987—993.

— **Prága** deviza 47.125—47.625, valuta 47—47.50.

— **Budapest** deviza 1082—1090, valuta 1062—1085.

— **Newyork** 136.

— **Zürich,** szept. 16. **Zárlat:** **Beograd** 7.275, Páris 28.175, London 23.66, Newyork 5.3075, Brüsszel 26.35, Milánó 23.20, Madrid 70.40, Amsterdam 203—203.75, Prága 15.875, Budapest 0.006850, Szaloniki 9.25, Konstantinápoly 2.90, Bukarest 2.775.

— **Beograd,** szept. 16. **Zárlat:** Genf 13.50—13.65, Newyork 71.75—72.50, London 319—322, Páris 3.85—3.90, Milánó 3.14—3.16, Prága 218.50—219, Bécs 0.1015—0.1030, Budapest 0.09—0.095, Bukarest 37.50—38.

— **Noviszadi terménytőzsde,** szept. 16. A forgalom teljesen elenyésző, az irányzat lanya. Irányváltak: Buza 345—355 dinár. Árpa 345—350 dinár. Zab 250—260 dinár. Tengeri 285—290 dinár. Bab 450—460 dinár. Liszt 0-ás GG. 560—570 dinár, 0-ás G. 550—560 dinár, 2-es 510—520 dinár, 5-ös 440—450 dinár, 6-os 400—410 dinár, 7-es 340—350 dinár, 8-as 240 dinár. Korpa 192—200 dinár. Kender 2250—2300 dinár.

— **Budapesti gabonátőzsde,** szept. 16. A kereslet élénk. A tőzsdeidő elején pestmegyei feladóállomásról 76 kg.-os buzáért 395.000 koronát fizettek, hevesmegyei 78 kg.-os buza 397.500 koronával kelt el. Tiszavidéki, békési, csanádi és csongrádi állomásokon 400.000 koronát fizettek 78 kg.-os buzáért.

— **A rozs is szilárdabb.** A legtöbb üzlet 355—357.500 koronás bázison jött létre.

— **A takarmánycikk piac** is megszilárdult, bár a forgalom változatlanul igen kisméretű. Árpát és ujjabot kínálnak nagyobb tételekben, a vételkészekély. 390—410.000 korona a takarmányárpa budapesti paritásában, 370—390.000 korona vidéki állomásokon minőség szerint. Sörárpát felsőmagyarországi állomáson 460.000 koronáért vásároltak.

— **A tengeri tartott.** 380.000 Koronával vásárolta a morzsolt tengerit. 365—370.000 korona az ára, ugyanennyi dunántúli állomásokon is. Csövestengeri 125—130.000 korona métermázsánként.

— **A liszt piac** változatlan. Budapesti malmok 7200—7300 koronás nullás buzalisztalapon kínálják örleményeiket, másodkézből vidéki liszt 6300—6400 koronás nulláslisztáron kelt el vidéki malmokban.

— **Chikagói gabonátőzsde,** szept. 16. Buza szeptemberre 128, Buza decemberre 134, Buza májusra 141, Tengeri szeptemberre 119, Tengeri decemberre 113, Tengeri májusra 114, Zab szeptemberre 49, Zab decemberre 53, Róz szeptemberre 103, decemberre 108.

— **Newyorki gabonátőzsde,** szept. 16. Buza őszi vörös 146, Buza őszi kemény 144, Tengeri 135, Liszt sp. w. cl. 575—625. Az irányzat szilárd.

— **Budapesti értéktőzsde,** szept. 16. **Bankok:** Angol-magy. 45, Bosny. agrár 49, Földhitel 238, Hazai 124, Szlavon jelzálog 58.5, Lloyd-bank 4, Magyar Hitel 501, Osztrák Hitel 173, Jelzáloghitel 110, Leszámitoló 66, Olaszbank 66, Merkur 10, Keresk. bank 1100. **Takarékpénztárak:** Belvárosi 27, Egyes. főv. 103, Ált. takarékp. 121, Moktár 160, Pesti hazai 3250. **Biztosítók:** I. Magy. Bizt. 6750, Fonciére 152. **Malmok** Back-malom 48, Borsod-miskolci 116, Concordia 34, I. bpesti gm. 116, Gizella 45, Hungária 83, Királymalom 29. **Bányák és téglagyárak:** Beocsini 900, Borsodi 85, Szentlőrinci 49, Cement 57, Szászvári 315, Kohó 385, Istvántégla 27, Magnezit 1640, Aszfalt 58, Ált. köszénb. 2780, Salgó 500, Ujlaki 125, Urikányi 800. **Nyomdák:** Athenaeum 125, Franklin 80, Globus 27, Kunossy 7, Pallas 154. **Vasművek és gépgyárak:** Coburg 42, Gróf Csáky 13, Gazd. gép 130, Fegyver 1090, Frankl 110, Ganz Dan. 2375, Ganz vill. 1250, Hofherr 120, Kistarcsai 34, Láng 94, Lipták 9.75, Rimamurányi 152, Roessemann 65, Schlick 47.5, Mérleg 15.5. **Különféle vállalatok:** Ált. gázizzó 10.5, Ált. légszesz 475, Bóni 53, Danica St. Diana 7, Dorogi 15.5, Délicukor 450, Czinner 103, Égész 25, Izzó 620, Horvát cukor 945, Papir 34, Részvényserf. 285, Temesi szesz 185, Fővárosi sör 38, Jura 155, Karton 87, Keleti 26, Klótild 60, Ligetszan. 25, Óstermelő 200, Pamut 190, Gummi 225, Szalámi 1000, Interexim 17, Phöbus 43, Szikra 33, Szegedi kend. 320, Telefon 110, Temesi sör 145, Unio színház 57. **Faipari vállalatok:** Mercurfa 2.2, Guttmann 920, Hazai fa 115, Honi fa 8.5, Malomsoky 7.5, Ofa 510, Szlavónia 80.5, Nasci 1975, Viktória huf. 47. **Közelkedési vállalatok:** Közúti 49, Déli vasút 52, Mfr 200, Nova 122, Államvasút 450, Tröszt 137

SPORT

Készülődés a jugoszláv-cseh válogatott mérkőzésre

A zagrebi Szövetség már megkezdte az előkészületeket a jugoszláv válogatott csapat összeállítására, amely szeptember 28-án a cseh-szlovák válogatottal mérkőzik. A Szövetség úgy határozott, hogy a triál-mérkőzésen a komplett Hajduk ellen Jugoszlávia, a Gradianszki és a szubotocai csapatok kombinált csapatát fogja kiállítani. A szubotocai játékosok közül Virág, Beleszlin és Kulundzsics, akiket a szövetségi kapitány kijelölt, már el is utaztak Zagrebbe.

A triál-mérkőzést szerdán tartják meg és emiatt a vasárnapra kitűzött Jugoszlávia-Szombori Sport országos bajnoki mérkőzés elmarad, mert a Jugoszlávia Zagrebben szereplő játékosai valószínűleg vasárnap sem fognak visszatérni.

NYILT-TÉR

Négy évi szubotocai tartózkodás után a Narodna Banka szubotocai fiókjának éléről, saját kérelmemre az intézet központjába helyezték át. Amidőn Szubotocáról távozom, ezúton mondok szívből jövő istenhozzádot barátainak és ismerőseimnek.

Szubotica, szept. 16. 1924.

Domba Konstantin

a Narodna Banka szubotocai fiókjának volt igazgatója

Hegedül Fuvolázik ? 6883

Klarinetot vagy mandolint játszik ?

Az új Moravetz Album a fenti hangszerre is megjelent. Pompás tartalom, előkelő kialakítás, o'csó ár!

MINDENÜTT KAPHATÓ!

NYILTTÉR.

ORTH.-OSTERZUCKER I

An die orth.-israelitischen Cultusgemeinden!

Wir verständigen sämtliche jüdischen Gemeinden, dass die

Crvenkaer Zuckerfabrik A.G. in Crvenka (Bačka)

unter streng ritueller Aufsicht unseres Herrn Oberrabbiner Moses Deutsch Oster-Würfelzucker in 5 Kg. Kartons, 25 und 50 Kg. Kisten erzeugen wird und ersuchen sämtliche Gemeinden Ihren Bedarf bei obiger Fabrik schon jetzt vormerken zu lassen.

DER VORSTAND

7057 der Suboticaer Isr. Orth.-Gemeinde

Hirdetmény.

Gróf Jankovics András Suhopolje-i (Slavonija) uradalmának intézősége nagyobb mennyiségű nagyon jó faszénnel rendelkezik. Eladás közvetlen megegyezés alapján. Érdeklődők forduljanak az árért és a feltételekért közvetlen az intézőséghez Suhopoljéra, Verőcemege.

Broj: 354/1924. IX. 12.

7032

Állami kormánybiztos.

Senat Grada Subotice.

Oglas.

Senat grada Subotice istavlja do znanja, da će se tek, godine 30-og septembra 1924. god. prepodne u 11 sati u gr. gospodarskom odelenju (Gradska kuća II. sprat br. 129.) izdati pod zakup na 3 godine na javnoj dražbi počam od 1. januara 1925:

Velika a nakon toga mala gostionica na Paliću. Dražbenici su dužni pri dražbi 10,000—10,000 dinara jamčevine izaslati komisiji u polog položiti koja svota će se moći podići po isteku zakupa nakon naknade eventualno počinjene štete na molba zakupnika.

Grad pridržaje sebi pravo slobodnog biranja među reflektantima te se po tome razume da je izražba pravovaljana za licitante odmah nakon održane dražbe, za grad pak nakon senatskog odobrenja.

Biljevine i pristojbe, koje potiču iz ovog ugovora, zakupnik snosi.

Ostali uvjeti mogu se pod zvaničnim satima u gospodarskom odelenju (gr. kuća II, sprat 129) odnosno pri dražbi doznati.

Subotica, 9-og septembra 1924.

Gradski Senat.

Árlejtési hirdetmény.

A pénzügyminiszter ur 1924. évi augusztus hó 7-ki D. R. Br. 81616/924. rendelete értelmében 1924. évi október hó 28-án d. e. 10 órakor az Okružna Finansijska Uprava 6. sz. főnöki szobájában első árlejtés tartatik 180 m³ (köbméter) elsőrendű bükkhasáb tüzelőfa szállítására.

Bánatpénz fejében az itteni állampolgárok 5%, a külföldiek 10% -ot kötelesek készpénzben vagy állami értékpapirokban legkésőbb az árlejtés napján d. e. 10 óráig az uprava pénztáránál letenni.

A lepecsételt és törvény szerint előírt 100 dináros bélyeggel ellátott ajánlatok 1924. évi október hó 28-án d. e. 10 óráig nyújtandók be az upravánál, ahol nyilvános ülésen a megnevezett időben bizottságilag felbontatnak.

Részletes felvilágosítások naponta d. e. 8-12 óráig az upravánál megtudhatók.

Okružna Finansijska Uprava hivatalából
F. U. Br. 31.153.

Subotica, 1924. évi szeptember hó 15-én.

Főnök helyettes, főkönyvelő:
Vinko Osvald

7055

Tisztelettel értesítjük vevőinket, ismerőseinket és a nagyérdemű közönséget, hogy nőikalap szalonunkat

Pašićeva ulica 2 szám (Edénypiac)

a Schwartz i Drug cég volt helyiségében megnyitottuk.

Állandó raktárt tartunk modell kalapokból. Mindennemű átalakítást, javítást, izlésesen és pontosan elkészítünk.

7059

Hős Piroska és Társa

VADÁSZOK!

Vadászfegyver, vadászlőszer és vadászfelszerelési szükségletüket legolcsóbban

U. Bata Sin cég Subotica

Kralja Aleksandrova ulica 7., vadászati cikkek nagykereskedésében szerezheti be.
Óriási raktár! Óriási választék!

Nagy raktár:

JANSSEN FILS S Co, LÜTTICH
ETABLISSEMENT PIEPER, LÜTTICH
FABRIQUE NATIONALE, LÜTTICH
SAUER & SOHN, SUHL
M. OGRIS, FERLACH

gyártmányu vadászfegyverekben.

ELADÁS KIZÁRÓLAG JÓTÁLLÁS MELLETT.

Állandóan raktáron 12, 16, 20, 24, 28 kaliberben.
NAGYBANI KICSINYBEN!

Árjegyzék ingyen!

Vadásztársaságoknak nagy árengedmény!

TRAFIKANT GÁBOR ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

a „ZORKA“

Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőjében:

Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

6192

a „SHELL-COMPANIE“ képviselőjében:

„SHELL“ gépolaj
„SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj,
„SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín
„SHELL“ petroleum.

„SANA“

G I P S Z

Hazai gyártmány, olcsóbb és sokkal jobb, mint a külföldi. Modern és újonnan berendezett gyárunk
BLAGAJBAN, BOS.-NOVI MELLETT
GYÁRT:

Dentálgipszet, alabaszter-gipszet, modell-gipszet, menyezetgipszet, különleges téglagyártáshoz való gipszet, fűdémgipszet, idomdarabokat és

MÜTRÁGYA-GIPSZET.

Eladási iroda:

„SANA“ gipszipari és mütrágya r. t.
ZÁGREB, Marovska ul. 14.

Képviselő: Árpádfy Jenő Subotica

7027

Paja Dobanovackog ulica 5.

Weitzenfeld és Társa

Alapítva: 1902. Subotica Telefon 190 sz.

Táviratcim: Kenderipar. Iroda: Városi bérpalota

Telep: Sentali put.

MOQUETTE-, GOBELIN- és SELYEM
BUTORHUZATOK
PATENT ROLETTA RUDAK

AJÁNL: LÓPOKRÓCOT, TŰZOLTÓ- és KERT-TÖMLÖKET, UJ LISZTES, GABONÁS, GYAPJU-, TOLL-, KOMLÓ- és SZALMAZSÁKOKAT, MATRAC- és ROLETTA SZÖVETEKET JUTÁBÓL és LENBÓL, MINDENMŰ HÁZIVÁSZNAT, ZSINEGET, KÖTELET és HEVEDERT

PONYVAELADÁS és KÖLCSÖNZÉS

TANKÖNYVEK

az összes iskolák részére előírás szerint

ÍRÓ- és RAJZSZEREK

jutányosan beszerezhetők

VIG ZSIGMOND SÁNDOR

könyvkereskedésben Suboticán.

GYAPJUIPAR R. T. VEL.-BEČKEREK

KÉSZIT KÉZZEL CSOMÓZOTT

SMYRNASZŐNYEGEKET

MŰVÉSZI KIVITELBEN

Képviselő: Novisadon Krausz Ede cégnél

Suboticán: Hoffmann Mihály özvegye cégnél

„PHÖNIX“

életbiztosítási társaság beográdi igazgatósága keres magas díjazás mellett Suboticán ügyes és megbízható üzletszerzőket. — Jelentkezni lehet SZABADOS S. cégnél Subotica, Iván Antunovićova ulica 4. sz. alatt (volt Novák-féle palotában.) 7054

Erélyes, jó gyakorlattal és elsőrendű bizonyítványokkal rendelkező

GAZDÁLKODÓ

4933

azonnani belépésre felvétetik VOJNITS ANDRÁS alsóroglaticai gazdaságába. Cim: Bačka Topola

VILÁGHIRŰ OLASZ

Pirelli Cord

AUTO-GUMMIK

ÁLLANDÓ LERAKATA

BORY BÉLA gépműhelye

SUBOTICA I. Štosova ul. 7.

6331

TŰZIFA és FASZÉN

Ajánlunk azonnali vagy későbbi szállításra vagon-tételben és hajórakományonként prima egészséges bükk, gyertyán, vegyeshasáb és dorongfát, továbbá száraz villázott faszenet a LEGOLCSÓBB napi árak mellett.

„DANICA“

Faipar és Butorgyár Osijek, Telefon 404.

Gazdák figyelmébe!

Melichar-féle UNICUM-DRILL

vetőgépek, ekék, csöves kukoricamorzsolók, répvágók, szecsavágók, boronák, szőlőprések és szőlőzúzók

jutányos áron kaphatók

Rudolf Bächer-Franc Melichar egyedüli sombori képviselője

Szlávy Oszkár vaskereskedése

Telefon 15

Sombor

Telefon 15

HÁZASSÁG
Nősülne 31 éves földbirto-
kos, Bővebbet Faragó Bu-
dapest Népszínház u. 16.
Férjhezadná gözmalomtu-
lajdonos leányát. Bőveb-
bet Faragó Budapest Nép-
színház u. 16. 6603

VALÓDI ZEISS
SZEMÜVEG
5591

Kapható:
Deutsch Izidor
optikusnál
Subotica
Javitásokat vidékre is azonnal

FOGLALKOZÁS
Ügynökök fix fizetéssel és
magas jutalékkal felvétet-
nek Singer varrógéppüzlet,
Halpiac. 7062

Ügyes, több évi gyakorlat-
tal bíró 20 éven felüli ró-
fősség azonnali belépésre
felvétetik. Szerb-német és
magyar nyelv megkivánta-
tik. Ajánlatok Robitschko
János nagykereskedő Beli-
manastir, Baranja címre
küldendők. 7058

Értelmes 7045
fiukat
tanulóknak
gépműhelyembe felveszek
CZUCZY
okl. gépészmérnök,
Vujković J. és Társa fatelepén

Üvegesség, elsőrendű
szakerő, speciál képkere-
tezéshez azonnal felvétetik.
Cim a kiadóhivatalban. 7051

Keresünk egy magyar-szerb
fordítót napi egy órai mun-
kához. Cim a kiadóhiva-
tálban. 7050

Téli szalámi
I. rendű kg.-ja 96 dinár.
Téli vágású füstölt sza-
lonna és zsír, valamint a
legjobb hentes áruk, I-a
marha-, borjú- és sertés-
húsok nagyban és kicsiny-
ben kaphatók.

Legolcsóbb bevásárlási
forrás! Olcsóbbak a
piaci áraktól!!!
Üzlet a város házában, a
volt hatósági huszék,
zenedével szemben
SZABADOS, hentes

Junge deutsche Dame aus
dem besten Hause sucht
per Oktober als Stütze
der Hausfrau oder zu
Kindern Stelle. Adresse er-
liegt in der Verwaltung
dieses Blattes. 6954

Intenzíven óhajtok szer-
bül tanulni, keresünk meg-
felelő instruktort. Cim a
kiadóhivatalban. 7049

Irodai munkára ajánkozik
egy perfektül szerb, ma-
gyar és német nyelvet be-
szelő és középiskolát vég-
zett úrnő azonnali belé-
pésse. Cim: Malusev iroda

Iskolakönyvek
író- és rajzszerek
legalkalmasabban kaphatók
Neumann Mórna
Subotica, Jelašićeva ul. 1.
Alapítva 1881. évben.
Pontos és gyors kiszol. ásás!
Jutányos árak! 6062

Asztalosod jobb mű-
helybe gyakornoki állást
keres csekély fizetés mel-
lett, vidékre is elmenne.
Megkeresést kérem a ki-
adóhivatalba „Gyakornok”
jellegre. 7047

Ügyes fiatalember iroda-
szolgálatnak vagy könnyebb
munkára ajánkozik. Cim
a kiadóban. 7042

KORONA
RÉKITŐ
és
TINTÁK
a Müller Testvérek
budapesti vegyészeti
gyár világhírű
gyártmányai újlag
beszerezhetők
Vojvodinai kizárólagos
képviselőt
STEINFELD ÖDÖN
SOMBOR 6067

Fényképész-segédet, ügyes
negatív retusort, október
4-ére keres Timár fény-
képész Subotica, Aleksan-
drova u. 16. 7043

UJ HORDÓK
minden nagyságban
3000 literig kaphatók
KRIX LAJOS
kádármesternél
Subotica, V. kör, Ma-
zaričeva u. 19. sz.
(Zombori-ut mentén)

Önállóan dolgozó karp. to-
ssegéd állandó munkára fel-
vétetik Fanner János Vil-
sonova ul. 8. 7038

Intelligentes deutsches Fräu-
lein wird sofort aufgenom-
men, Advokat dr. Wilhelm
Subotica, Aleksandrova 4.

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Állatképek az apróhirdetési díj felét fizetik.
Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din.
Kérdezőkódokhoz válaszlevegő melléklendő.

NEMZETI MOZGÓ-SZÍNHÁZ SOMBOR
Vasárnap Hétfő Kedd
A megbélyegzettek
Attrakciós cirkuszdráma 6
felvonásban. Irta: Vajda L.
Rendezte: Kertész Mihály.
Főszereplő: Mary Kid. 6978

Képzett segédek — kik le-
hetőleg önállóan dolgoz-
nak — és ügyes tanulóleá-
nyok felvételnek „Jelena”
nőidivattermbe Subotica,
Aleksandrova ul. 11. Udvar-
ban. 7022

Nagyvendéglőnek, Kávéháznak
alkalmas nagy épület
Staramoravica piacán
eladó
KOVÁCS BÉLANÁL
Staramoravican 6900

Szódaviztöltő munkáseány
felvétetik Preradovičeva ul.
4 szám. 7040

Beamter, der deutsch, kroa-
tisch, (serbisch), ungarisch
und französisch spricht
in allen Kanzleiarbeiten
versiert der deutschen und
kroatischen Korrespondenz
mächtig sucht Stellung ew.
als Reisenden, Gefl. Anfra-
gen mit Gehaltsangabe un-
ter O. G. K. in die Ad-
ministration. 7041

Klubgarnitúrát, bőrszékét
tisztít és fest szakszerűen
Jellinek, Paje Kujundžića
ulica 4. Kaszinóval szem-
ben. 6991

KÉRJEN
Idel DEDY

CIPŐKRÉMET!
GYÁRTJA:
Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika D.D.
NOVISAD

Képkerekek gyártása
Csillárok és
Disztálcák
Kézimunkák szakszertű keretezése
Modern képkerekezés
F. Bachinger
Sudotica,
Sudarević (Bercsényi) ul. 34.

Saját gyártmányu legmodernebb új gépekkel felszerelt
kötöttáru üzememben eredeti gyári áron kaphatók
GEMČIĆ VASILIE
Subotica, Sienkiewičeva (Gréczi)
ul. 3. (a kenyérgyár közelében)
Sportruhák, leánykosztümök, női
garnitúrák stb.; gyapju fonás és
fésülés!

KISS ZÁLOGINTEZETE
mindenféle értéktárgyakra
kölcsonst ad. Zálogból visz-
szamaradt c. rka 500 méter
sötétszürke finom gyapju-
szövet, szállításra; v. férfi,
női raglán és télikabátok
való. Ékszerek, ruhák, ka-
bátok, fehérműtiek és min-
den más tárgyak állandóan
olcsón eladnak, Subotica
I. kör. Bogovičeva (Kinizsi)
ul. 12. 5692

raktárról szállíthatók:
Zdenko Hlavaček
Beograd, Lomina 13
6961
Eladó egy selyem szalon-
garnitúra. Cim a kiadóban
7033

Beltéren, Ilirka u. 16. volt
Tuba-utca 6 számú ház
eladó. Gergics Antal, br-
rátok temploma mellet 6.
7053.

Kifőzde vagy kávémerés-
főkhentes vagy fiókpék-
üzlet elszámolásra vagy
megvételre kerestetik Ma-
lusev iroda.

Budapesti Piatnik
játékkártya
magyar és kaszinó, gyári
árban kapható a
„Deniko” trafikban.
Szállít vidékre is utánvét mellett
6108

Jóházból való kifutófiúk
felvétetnek. Olyanok, kik a
helybeli kereskedőket jól
ismerik, előnyben része-
sülnek. Cim a kiadóban.
7046

Kávépörkölő gépeket meg-
vételre keresek. Uri János
Mali-Idjós, Bačka. 7044

Mozi-berendezés eladó, 6/8
HP motor, dinamo 40 am-
peres, Pathe apparátus iv-
lámpával, vasállvány, elek-
tromotor, ellenállás, komp-
lett mind új 35.000 dinár.
Mozi-berendezés komplett
új „Agregátál” 35.000 din.
Leicher Vapovo Slavonia.

„Tausanović”
katonai iroda
szabályozza újoncok és önkéntesek szolgálati idejét
és hadköteleseknek utasítást a szolgálati idejük szabályozására. Az eredményt garantálom. Iroda:
Beograd Kralja Milana 78. 6966

Gyermekkosci, jókarban,
eladó. Dr. Wolf, főpostá-
val szemben. 6941

Meszelőnyél, 28 mm. vastag
csiszolt, csomómentes, fa-
lapát, sprőnyél, nagyban
és kicsinyben Schiller Mi-
hály Novakanizsa. 6719

Egy komplett mozi beren-
dezés 10 páholy és 300
ülőhellyel, zongora, vászon,
egy komplett jókarban levő
újabb típusú Pathé vetítő-
gép 12 HP 4 hengeres di-
namóval ellátott benzín-
motor azonnal olcsón eladó,
International Bioskop, Vel-
Bečkerék. 7021

Bécs diókoksz kaphatói
Basch és Vigh fakereste-
desben. Telefon: Somborski
put 751, Segedinski put 752

Autogénteheraszítás
15 évi gyakorlattal, minden-
nemű erőgépek töréseit —
(u. m. motorfejek, tartók,
fengelyek) vagy bármiféle
kompl. káit törések forrasztá-
sát felelősséggel végzem.
Kívánatra vidékre
személyesen kiregyek.
FEHÉR ANDRÁS
Novisad, Sibinjani Jankó
(Hunyadi ul.) 26. 6146

KÜLÖNFÉLE
Egy jömenetelű vendéglő
azonnal kiadó, Somborski
put 57. 7056

Cserébe adnám két 11 éves
fiamat. Cim: VIII, Dr. Vainé,
Kaimegdanska ul. 24. 7063

Magántanulók figyeimél
Zsolids Andor: Algebra
és geometria magántanulók
használatára megjelent. —
Első rész az V. osztály
tananyaga, a második rész
a VI. osztály tananyaga.
Nékiülőzhetetlen tankönyv
magántanulók részére. Egy
kötet ára 65 dinár. Kapható
a Kurir könyvkiadó-
vállalatnál Subotican. 7060

5000 dinár telépési díj el-
tenében kerestetik 2 szobás
lakás a piac közelében. —
Bővebbet, Malusev iroda
Edénypiac.

Vendéglők, hentes, fűser,
kávémeres, pékség, stb.
u. y vidéken mint Suboti-
can házzal vagy ház nél-
kül is megvételre keres-
tetnek Malusev iroda Su-
botica. 7048

Üzlethelyiség forgalmas
helyen azonnal kiadó. Cim
a kiadóban. 674

Kétágvas butorozott szo-
ba két ur részére kiadó.
Cim a kiadóban. 6961

Teslići Retorta Faszén
Bácskai vezérképviselőt:
Ludwig Hubert
Novisad
Željeznička ulica 19
3667

Angol gumiköbönvezek
olívzöld színben, kívül im-
pregnált selyemvászon,
belső gyöngygumi, könyv-
nyű. 500 dinárért minden
nagyságban vidékre után-
véttel kaphatók Sugár Bé-
la divatruházában Subo-
tica, Karadiordjev trg 8.

Lakást keresek 1, esetleg
2 szoba és kon hával. Köz-
vetítők díjaztatnak. Cimeket
a kiadóba kérek. 7010

Gummibélyegzőt bármifé-
lyen nyelven készítő Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska u. 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
gyei Napló kiadóhivatala
is elfogad.